

ТАБИИЙ ХАВФЛИ ЖАРАЁНЛАР ВА УЛАРНИНГ АТРОФ МУҲИТГА САЛБИЙ ТАЪСИРИ

-
- Табиий жараёнлар, уларни вужудга келиши, ривожланиши, барҳам топиши планетамизнинг, жумладан, Республикамизнинг у ёки бу ҳудудларининг геологик тарихий тараққиёти билан, тектоник ҳолати, геологик ва геоморфологик тузилиши, иқлим ва географик шароитига чамбарчас боғлиқ.

-
-
- Бу жараёнлар инсоннинг инженерлик фаолиятисиз, фақатгина табиий омиллар таъсирида содир бўлади.

-
- Бу жараёнларга Ернинг ички энергияси ҳисобига вужудга келувчи ҳодисалар, яъни зилзилалар, вулқон ҳодисалари ва бошқалар.

-
- Ерга ташқаридан таъсир этувчи энергия ҳисобига вужудга келувчи тоғ жинсларининг нураши, сурилиши, қулаши, сел оқимлари, тупроқларнинг шамол таъсирида емирилиши, ғорларнинг ҳосил бўлиши ва бошқа жараёнлар киради.

Зилзила юзага келиши сабабларига кўра қуйидагича бўлиши мумкин:

- -тектоник зилзилалар;
- -вулқон зилзилалари;
- -ағдарилиш, ўпирилиш (денудацион) зилзилалари;
- -техноген (инсоннинг инженерлик фаолияти билан боғлиқ) зилзилалар.

Тошкент. 1966 йилги зилзиладан шикастланган бино.

Газли. 1984 йилги zilзиладан ҳосил бўлган ёриқ

ЕРНИНГ ТАШҚИ КУЧЛАРИГА БОҒЛИҚ ХАВФЛИ ЖАРАЁНЛАР

- Тоғ жинслари қатламларини қия сатҳ бўйлаб ўз оғирлиги, гидродинамик, гидростатик, сейсмик кучлар таъсирида сурилишига сурилма дейилади.

Газли. 1984 йилги zilзиладан шикастланган бино

